

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра

механізації сільського господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

аграрного факультету

Лілія МАРТИНЕЦЬ

“19” жовтня 2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти

бакалавр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний факультет	19 Архітектура та будівництво	193 Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій
Аграрний факультет	20 Аграрні науки та продовольство	208 Агроінженерія	Агроінженерія
Аграрний факультет	21 Ветеринарна медицина	211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина

Київ – 2023

Розробники: Поляков А.М., доцент, канд. техн. наук, доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Курлов В.І., асистент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії):

механізації сільського господарства

(назва кафедри)

Протокол № 2 від 27 вересня 20 23 р.

Поляков А.М..

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

Аграрного

(назва факультету)

Протокол № 10 від 12 жовтня 20 23 р.

Голова методичної комісії:

Овчаренко О. А.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист» складена відповідно до освітніх програм підготовки бакалаврів галузей знань 19 Архітектура та будівництво, 20 Аграрні науки та продовольство, 21 Ветеринарна медицина, формує інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у фахівців необхідного в їхній професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань з охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, електробезпеки та пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту.

Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з поняттям, завданням, значенням охорони праці; законодавчими, нормативно-правовими, інженерно-технічними та санітарно-гігієнічними основами охорони праці та цивільного захисту; сучасними проблемами і головними завданнями охорони праці та цивільного захисту; базовими положеннями гігієни праці і виробничої санітарії; організаційно-технічними основами виробничої і пожежної безпеки; методами локалізації та ліквідації НС; методами захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС.

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: математика, фізика.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми.

193 Геодезія та землеустрої

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК08. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

208 Агроінженерія

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК13. Здатність організовувати роботу та забезпечувати адміністративне управління виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового виробництва відповідно до реалізації правових вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці; аналізувати показники техногенних та природних небезпек, а також планувати і виконувати відповідні захисні заходи.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН22. Визначати чисельні значення показників оцінювання стану охорони праці в галузях сільського господарства. Розробляти заходи з охорони праці і безпеки життєдіяльності відповідно до правових вимог законодавства.

211 Ветеринарна медицина***Інтегральна компетентність (ІК):***

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

СК10. Здатність розробляти стратегії безпечної, санітарнообумовленого утримання тварин.

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

СК20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.

ПРН15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

ПРН16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво 20 Аграрні науки та продовольство 21 Ветеринарна медицина		<u>Обов'язкова</u>
Індивідуальне науково - дослідне завдання - немає	Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій 208 Агроінженерія 211 Ветеринарна медицина	Рік підготовки: 1-й	1-й
Загальна кількість годин – 45		Семестр 1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента -1,5	Освітній рівень: бакалавр	Лекції 14 год.	2 год.
Mова навчання: державна		Практичні, семінарські 8 год.	2 год.
		Лабораторні - год.	- год.
		Самостійна робота 23 год.	41- год.
		У тому числі: Індивідуальні завдання: немає	
		Форма підсумкового: зalік	

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи безпеки життєдіяльності

Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства.

Тема 2. Основи охорони праці

Правові та організаційні питання охорони праці. Структура і задачі дисципліни охорони праці. Гігієна праці, виробнича санітарія, її задачі. Небезпечні і шкідливі чинники, що впливають на людину під час трудової діяльності.

Тема 3. Основи цивільного захисту

Основи державної політики у сфері цивільного захисту. Правові та організаційні основи і принципи цивільного захисту. Єдина державна система цивільного захисту. Режими функціонування єдиної системи цивільного захисту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	усього	денна форма				усього	заочна форма			
		у тому числі					у тому числі			
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ТЕМА 1. Основи безпеки життєдіяльності	15	4				11	15	0,5		14,5
Тема 2. Основи охорони праці	15	6	8			1	15	1	2	12
Тема 3. Основи цивільного захисту	15	4				11	15	0,5		14,5
Усього годин	45	14	8			23	45	2	2	43

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	«Мікроклімат виробничих приміщень. Нормування.»	2
2	«Запиленість повітря на виробництві. Нормування. Заходи боротьби з запиленістю» та «Шкідливі гази у повітрі виробничих приміщень. Нормування. Заходи боротьби із загазованістю»	2
3	«Освітлення виробничих приміщень. Нормування. Заходи поліпшення освітлення »	2
4	«Дослідження шуму на виробництві. Нормування і методи боротьби з шумом»	2

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальними технологіями, які використовуються на лекційних та практичних заняттях, з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни передбачається: використання відео проектора для відео презентації лекцій та практичних робіт.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у СНУ ім. В. Даля.

Результати навчальних досягнень за навчальною дисципліною здобувачів вищої освіти здійснюються за критеріями, що запроваджені в університеті за 100-балльною шкалою, шкалою ЕТКС та національною шкалою, що доводиться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті. Загальна оцінка визначається, як сума балів за всі виконані завдання.

Таблиця 5.1 - Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль				Семестровий контроль		Сума
Тема1	Тема2	Тема3				
20	20	20			40	100

Таблиця 5.2 – Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

193 Геодезія та землеустрої

Результати навчання	Види робіт		
	Практична робота	Тест	Усна відповідь
ПРН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	+	+	+

208 АгроЯнженерія

Результати навчання	Види робіт		
	Практична робота	Тест	Усна відповідь
ПРН22. Визначати чисельні значення показників оцінювання стану охорони праці в галузях сільського господарства. Розробляти заходи з охорони праці і безпеки життєдіяльності відповідно до правових вимог законодавства.	+	+	+

211 Ветеринарна медицина

Результати навчання	Види робіт		
	Практична робота	Тест	Усна відповідь
ПРН12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.	+	+	+
ПРН15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.	+	+	+
ПРН16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.	+	+	+

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- 1) Відео проектор на кожне практичне заняття та при викладанні лекційного матеріалу.
- 2) Комп'ютер.
- 3) При дистанційному викладанні лекцій та практичних занять використовуються презентації лекцій та практичних занять.
- 4) Використання пакету програмного забезпечення MSOffice 365.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення дисципліни «Основи охорони праці» включає:

- 1) Навчальну програму дисципліни;
- 2) Робочу програму навчальної дисципліни;
- 3) Конспект лекцій з дисципліни;
- 4) Пакет запитань для самоконтролю знань студентів;
- 5) Методичні вказівки для практичних занять.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1) Винокурова Л. Е., Васильчук М. В., Гаман М. В. Основи охорони праці: Підручн. для проф.-техн. навч. закладів. – 2-ге вид., допов., перероб. – К. : Вікторія, 2001. – 192 с.
- 2) Жидецький В.Ц. Основи охорони праці: Підручник / В. Ц. Жидецький. – Львів: Афіша, 2005. – 319 с.
- 3) Основи охорони праці: Навч. посіб. / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г. Г. Валенко та ін.; За заг. ред. В.В.Березуцького. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Факт, 2007. – 480 с.
- 4) Запорожець О. І., Основи охорони праці / О. І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик. –К.: Центр учебової літератури, 2009. – 264 с.
- 5) Ткачук К.Н. Основи охорони праці: Підручник/ М.О. Халімовський, В.В. Зацарний, Д.В.Зеркалов та інші. – К.: Основа, 2006 – 448 с.
- 6) Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. - Львів : «Новий Світ-2000», 2001.-320 с.
- 7) Березуцький В.В. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. - Харків : Факт, 2005. - 348 с.
- 8) Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. - Львів : «Новий Світ-2000», 2002. - 328 с.
- 9) Заплатинський В.М. Безпека життєдіяльності: опорний конспект лекцій / В.М. Заплатинський. - Київ : Київ. держ. торг.-екон. ун-т, 1999. - 207 с.
- 10) Заплатинський В.М. Полімовний тлумачний словник з безпеки: підручник / В.М. Заплатинський. — Київ : Центр навч. літ-ри, 2009.-120 с.